

VANTAA

Vammaisten lasten päivä- ja
lomatoiminnan järjestäminen
(luonnos 9.12.2013)

Sisällys

1 Menettelytapaohjeen osapuolet ja tarkoitus	2
2 Palvelun kuvaus	2
2.1 Palvelun tavoitteet ja sisältö	2
2.2 Päivätoiminnan järjestäminen.....	3
2.3 Lomatoiminnan järjestäminen	3
2.4 Toimintamaksu.....	4
3 Palvelun kohdentaminen ja palveluun hakeminen	4
3.1 Päivätoimintaan hakeminen.....	4
3.2 Lomatoimintaan hakeminen	4
4 Toiminnasta tiedottaminen.....	5
5 Toiminnan koordinointi ja vastuuhenkilöt	5
6 Toiminnasta vastaavien työntekijöiden kelpoisuus ja koulutus	5

Liitteet:

Liite 1. Hakemus päivätoimintaan (tulossa)

Liite 2. Hakemus lomatoimintaan (tulossa)

Liite 3. Toimintasuunnitelman sisältörunko (tulossa)

1 Menettelytapaohjeen osapuolet ja tarkoitus

(1) Vantaan kaupunki / Sivistystoimi, Perusopetuksen tulosalue

(2) Vantaan kaupunki / Sosiaali- ja terveystoimi, Vanhus- ja vammaispalveluiden tulosalue

Tämän menettelytapaohjeen tarkoituksena on kuvata kehitysvammaisten lasten päivä- ja lomatoiminnan järjestämistä, määritellä palvelun sisältöä ja laatua sekä sosiaali- ja terveystoimen ja sivistystoimen välistä yhteistyötä palvelun järjestämisessä. Lisäksi ohjeessa määritellään muun muassa palveluntarjonnan ajankohdat.

Päivä- ja lomatoiminnan kustannuksista vastaa sosiaali- ja terveystoimen toimiala sivistystoimen kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti. Työntekijämitoitus ja toimialojen välisen oston ja myynnin kirjapidollinen toteuttaminen määritellään toisaalla.

2 Palvelun kuvaus

Sivistystoimi järjestää perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaa. Toimintaan voivat hakea kaikki 1. ja 2. vuosiluokan oppilaat sekä vuosiluokkien 3.-9. oppilaat, joilla on erityisen tuen päätös. Tässä menettelytapaohjeessa kuvataan niiden oppilaiden päivä- ja lomatoiminnan järjestäminen, jotka tarvitsevat päivä- ja lomatoimintaa kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain nojalla. Normaaliusperiaatteen mukaisesti päivä- ja lomatoimintaan oikeutetut lapset voivat hakea perusopetuksen iltapäivätoimintaan.

Vantaan sivistystoimi järjestää vammaisten lasten päivä- ja lomatoimintaa niille oppilaille, joille sosiaali- ja terveystoimi on tehnyt päätöksen päivätoimintaan tai lomatoimintaan osallistumisesta. Päätös päivätoimintaan tai lomatoimintaan osallistumisesta tehdään palvelutarpeen arvioinnin perusteella. Päivätoimintaan voivat hakea ne perusopetuksen oppilaat, jotka opiskelevat joko perusopetuksen vammaisopetuksen kehitysvammaisten ryhmissä tai vammaisopetuksen ryhmissä opiskelevat autistiset oppilaat. Lomatoimintaan voivat hakea edellä mainittujen oppilaiden lisäksi myös muissa kunnissa opiskelevat vantaalaiset perusopetusikäiset kehitysvammahuollon asiakkaat.

Oikeus päivä- ja lomatoimintaan alkaa elokuussa ennen ensimmäisen vuosiluokan aloittamista ja päättyy sen vuoden kesäkuun lopussa kun oppilaan oppivelvollisuus päättyy tai oppilas on suorittanut 10.-vuosiluokan.

Päivätoiminta järjestetään koulun tiloissa palvelun tarpeen mukaisesti ennen opetuksen alkamista ja opetuksen jälkeen. Myös lomatoiminta järjestetään koulujen tiloissa. Samoissa tiloissa tapahtuva opetus ja päivä- ja lomatoiminta mahdollistavat tarkoituksenmukaisen toiminnan ja tukee lapsen eheää koulupäivää.

2.1 Palvelun tavoitteet ja sisältö

Päivä- ja lomatoiminnan tavoitteena on tukea lapsen yksilöllistä kasvua ja kehitystä sekä vahvistaa lapsen sosiaalisia taitoja ja liittymistä omaan vertaisryhmään. Lapsi osallistuu toimintaan oman ikänsä, kehitystasonsa ja yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti.¹

Päivätoimintaa järjestävät yksiköt laativat vuosittain päivätoiminnan toimintasuunnitelman, jossa määritellään toiminnan tavoitteet, viikkorytmi. Lisäksi kukin yksikkö laatii päivätoiminnan vuosikellon, jossa huomioidaan mm. kalenterivuoden tapahtumat ja vuodenajat. Toimintasuunnitelmat toteutuminen arvioidaan keväisin ja arvioinnin pohjalta laaditaan seuraavan vuoden toimintasuunnitelma.

¹ Kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/2007) 1 §:ssä todetaan, että erityishuollon tarkoituksena on edistää 1 momentissa tarkoitetun henkilön suoriutumista päivittäisistä toiminnoista, hänen omintakeista toimeentuloaan ja sopeutumistaan yhteiskuntaan sekä turvata hänen tarvitsemansa hoito ja muu huolenpito.

Toimintasuunnitelman malli on liitteenä 3. Päivätoiminnalle asetetut henkilökohtaiset tavoitteet kirjataan lapsen HOJKS:iin yhdessä lapsen, huoltajan sekä palveluohjaajan kanssa. HOJKS:n laatimisesta vastaa lapsen luokanopettaja.

Lomatoiminnasta laaditaan toimintakertomus kesän toiminnan osalta. Myös lapsen omat toiveet huomioidaan toiminnan suunnittelussa lapsen iän- ja kehitystason mukaisesti. Toimintaa arvioidaan lapsilta ja asiakasperheiltä saadun palautteen perusteella vuosittain. Lomatoiminnan toimintakertomukset toimitetaan sosiaali- ja terveystoimeen.

Toiminnan sisältöä sekä yhteistyötä kehitysvammahuollon ja perusopetuksen välillä arvioidaan säännöllisissä palautepalavereissa.

2.2 Päivätoiminnan järjestäminen

Päivätoimintaa järjestetään tarpeen mukaan, kuitenkin enintään klo 7.15–16.15 välisenä aikana. Vammaispalvelujen tulosalue tekee päätöksen lapsen päivittäisestä hoitoajasta, hoidon alkamisajankohdasta ja päättymisajankohdasta. Palvelutarve arvioidaan yhdessä huoltajien kanssa. Päätöksessä huomioidaan lapsen edun mukainen hoitoaika ja perheen tarve hoidon järjestämiseen.

Päivätoimintaa järjestetään koulun työpäivinä² muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta. Koulu tiedottaa huoltajia ja kehitysvammahuoltoa hyvissä ajoin niistä päivistä, jolloin päivätoimintaa ei järjestetä.

Päivätoimintaa ei järjestetä seuraavina päivinä:

• lukuvuoden alkamispäivä	1 päivä
• lukukauden päättjäispäivät	2 päivää
• yhteistyölauantaita vastaava vapaapäivä	1-2 päivää
• koulun oma koulutus-/suunnitteluiltpäivä	2 iltpäivää

Yhteensä lukuvuoden aikana 6-7 päivää.

2.3 Lomatoiminnan järjestäminen

Lomatoimintaa järjestetään tarpeen mukaan, kuitenkin enintään klo 7.15–16.15 välisenä aikana. Palveluohjaaja neuvottelee päivittäisestä hoitoajasta, hoidon alkamisajankohdasta ja päättymisajankohdasta yhdessä huoltajien kanssa. Päätöksessä huomioidaan oppilaan edun mukainen hoitoaika ja perheen tarve hoidon järjestämiseen. Lomatoiminnan tarvetta arvioitaessa huomioidaan myös lapsen oikeus lomaan. Pääsääntöisesti lomatoimintaa järjestetään niille lapsille, joiden huoltajat ovat työssä tai opiskelevat. Muu hoidon tarve arvioidaan erikseen.

Lomatoimintaa järjestetään keskitetysti kouluilla ja perusopetuksen tulosalue päättää toiminnan järjestämispaikoista vuosittain. Päätökseen vaikuttaa toimintaan osallistuvien lasten määrä ja hoidontarve.

Lomatoimintaa järjestetään:

- kesäkuussa
- elokuussa ennen koulun alkua
- uudenvuoden ja loppiaisen välillä,
- talvilomalla (vko 8).

Kesäloman ensimmäinen arkipäivä on lomatoiminnan suunnittelupäivä ja tuolloin loma-ajan toimintaa ei järjestetä. Lukuvuoden alkamista edeltävänä koulujen suunnittelupäivänä lomatoimintaa ei järjestetä.

² Opetuslautakunta määrittelee vuosittain koulun työ- ja loma-ajat.

Lomatoimintaa ei järjestetä seuraavina päivinä:

- Kesäloman ensimmäinen arkipäivä 1 päivä
- Lukuvuoden alkamista edeltävä koulujen suunnittelupäivä 1 päivä

Lomatoiminnan tilastot lähetetään vammaispalveluihin avopalvelujen päällikölle lomatoimintaa seuraavan kuukauden loppuun mennessä.

2.4 Toimintamaksu

Päivätoiminta on perheille maksutonta.³ Lomatoiminnasta peritään maksu huoltajilta retkien ja virkistystoiminnan osalta. Maksuilla katetaan loma-ajan materiaali- ja retkimenot. Maksulla ei kateta hoidosta aiheutuvia menoja kuten henkilöstön palkkauskustannuksia. Maksu peritään päätöksessä määritellyiltä hoitopäiviltä, ellei hoitopäivää ole peruttu vähintään kahta viikkoa aiemmin. Lomatoiminnan toimintamaksun suuruudesta päättää perusopetuksen tulosalue vuosittain.

Vammaispalvelujen tulosityksikkö tiedottaa vähävaraisille perheille maksuvapautuksen hakemisesta tarvittaessa. Maksuvapautuksen myöntää perusopetuksen tulosalue.

3 Palvelun kohdentaminen ja palveluun hakeminen

3.1 Päivätoimintaan hakeminen

Päivätoimintaan haetaan *Hakemus päivätoimintaan* -lomakkeella. Vammaispalvelujen tulosityksikkö tekee päätöksen päivätoimintaan osallistumisesta palvelutarpeeseen perustuen ja lähettää päätöksestä tiedon perheelle ja koululle. Toiminnan tavoitteet kirjataan lapsen henkilökohtaiseen opetuksen järjestämistä koskevaan suunnitelmaan (HOJKS) yhdessä lapsen, huoltajan, opettajan ja perheen palveluohjaajan kanssa.

Päätös päivätoimintaan osallistumisesta arvioidaan vuosittain. Mikäli palvelun tarve muuttuu merkittävästi, täytetään uusi hakemus ja Vammaispalvelujen tulosityksikkö tekee päätöksen päivätoimintaan osallistumisesta palvelutarpeeseen perustuen ja lähettää päätöksestä tiedon perheelle ja koululle.

Koulutulokas

- Vammaispalvelujen tulosityksikkö tiedottaa perheitä päivätoiminnasta ja arvioi päivätoiminnan palvelutarpeen (maaliskuu). Päivähoidosta vastaava taho osallistuu tiedottamiseen.
- Perhe täyttää *Hakemus päivätoimintaan* -lomakkeen ja palauttaa sen vammaispalveluun tai omalle palveluohjaajalle. **Lisätietoja voi saada palveluohjaajalta ja päivähoidon työntekijöiltä.**
- Vammaispalvelujen tulosityksikkö tekee päätöksen päivätoimintaan osallistumisesta ja lähettää päätöksestä tiedon perheelle ja koululle (toukokuun 15. päivä mennessä).

3.2 Lomatoimintaan hakeminen

Loma-ajan toimintaan hakeminen tapahtuu kunkin loma-ajan kohdalta erikseen. Mikäli loma-ajan toimintaan osallistuu oppilas, joka suorittaa oppivelvollisuuttaan muualla kuin vantaalaisessa koulussa, vanhus- ja vammaispalveluiden tulosalue vastaa hakemuksen toimittamisesta perusopetuksen tulosalueelle hakuajkojen puitteissa.

³ Kun hoidon tarve aiheutuu selkeästi lapsen kehitysvammasta, on iltapäivähoito erityishuoltona järjestettyä toimintaa ja asiakkaalle maksutonta. Maksuttomuus perustuu sosiaali- ja terveydenhuollon asiakaslain 4 §:n 2 kohtaan, jonka mukaan kehitysvammalaissa tarkoitettu erityishuolto on maksutonta.

Hakeminen kesäajan lomatoimintaan

Koulu toimittaa perheille hakemuksen loma-ajan toimintaan (palveluohjaajat vastaavat muissa kunnissa koulussa olevista lapsista) – perhe toimittaa hakemuksen koululle 31.3. mennessä. Koulu tarkastaa, että kaikki hakemukset ovat tulleet (**koulu ottaa kopiot hakemuksista, jotta voivat käynnistää järjestelyt. Päätökset 2-4 viikon sisällä**) ja toimittaa hakemukset palveluohjaajalle viimeistään huhtikuun ensimmäisen viikon aikana. Palveluohjaaja tekee päätöksen kesäajan toiminnasta 21.4. mennessä ja lähettää päätöksestä tiedon perheelle, koululle ja virastoon.

Hakeminen lomatoimintaan uuden vuoden ja loppiaisen välillä sekä talvilomalla

Koulu toimittaa perheille hakemuksen loma-ajan toimintaan (palveluohjaajat vastaavat muissa kunnissa koulussa olevista lapsista) – perhe toimittaa hakemuksen koululle vähintään kuutta viikkoa ennen lomatoiminnan alkua. Koulu tarkastaa, että kaikki hakemukset ovat tulleet (**koulu ottaa kopiot hakemuksista, jotta voivat käynnistää järjestelyt. Päätökset 2-4 viikon sisällä**) ja toimittaa hakemukset palveluohjaajalle viipymättä. Palveluohjaaja tekee päätöksen kesäajan toiminnasta 21.4. mennessä ja lähettää päätöksestä tiedon perheelle, koululle ja virastoon.

4 Toiminnasta tiedottaminen

Vammaispalveluiden tulosalue tiedottaa huoltajia päivätoimintaan ja lomatoimintaan hakemisesta. Toiminnasta tiedotetaan huoltajille koulujen lukuvuosiotiedotteissa sekä koulutulokkaiden vanhemmille lähetettävässä alakoululaisen oppaassa ja lapsen päivähoidosta vastaavassa yksikössä. Toiminnasta kerrotaan myös Vantaan kaupungin Internet-sivuilla.

5 Toiminnan koordinointi ja vastuhenkilöt

Toiminnan järjestämisestä vastaa perusopetus joka koordinoi toimintaa yhteistyössä vammaispalveluiden kanssa. Palvelutarpeen arvioinnista, hakuprosessista ja päätöksistä päivä- ja lomatoimintaan osallistumiseen vastaa vammaispalveluiden tulosalue.

6 Toiminnasta vastaavien työntekijöiden kelpoisuus ja koulutus

Päivä- ja lomatoiminnasta vastaa sen koulun rehtori, jossa päivä- tai lomatoimintaa järjestetään. Päivä- ja lomatoiminnan järjestämisestä huolehtivat perusopetuksen oppilashoitajat ja koulunkäyntiavustajat. Kouluilla, joissa järjestetään päivätoimintaa, valitaan päivätoiminnasta vastaavat työntekijät. Lomatoimintaa varten nimetään toiminnan järjestämisestä vastaavat työntekijät.

Päivätoiminnanvastaavan tehtäviin kuuluu:

Lomatoiminnanvastaavan tehtäviin kuuluu:

Vantaa

Vantaan kaupunki
Napsauta ja kirjoita toimiala
Napsauta ja kirjoita osoite
Napsauta ja kirjoita puhelinnumero